

Gobelínové repliky pařížského zlomku Dalimilovy kroniky

Praha, Klementinum: **K sedmému výročí pořízení pařížského zlomku Dalimilovy kroniky vystaví Národní knihovna od 15. 3. do 20. 5. 2012 gobelíny Věry Mičkové, které znázorňují scény z iluminací, jimiž je rukopis opatřen. Epizody z raných českých dějin ve formě tkaných tapisérií budou k vidění ve Výstavním sále Galerie Klementinum každý den od 10.30 do 18.00 hod. kromě pondělí.**

Kronika tak řečeného Dalimila je nejstarším dějepisným dílem v českém jazyce datovaným do první poloviny 14. století. Národní knihovna ČR schraňuje ve svých sbírkách její tři úplné rukopisy a dva zlomky psané česky. Třetí březnovou neděli tomu bude přesně sedm let, kdy do jejích archivů přibyl také tzv. „pařížský“ zlomek přeložený do latiny, jenž získala dražbou v pařížské aukční síni Piasa. A právě jeho bohaté iluminace inspirovaly olomouckou textilní výtvarnici, která vytvořila i repliku proslulé tapisérie z Bayeux, ke tkanému ztvárnění.

„Když jsem vystavovala tapisérii z Bayeux, setkala jsem se s reakcí, že je to sice krásné, ale proč se neorientuji také na českou historii? A protože jsem nejen výtvarnice, ale i češtinářka, tak mi to zkrátka nedalo. Když jsem pak viděla pařížský zlomek Dalimilovy kroniky, bylo rozhodnuto,“ vzpomíná Věra Mičková. A dodává: *„Velice mě zaujalo, že jde vlastně o české dějiny italskýma očima. Iluminace vytvářeli toskáňští mniši a do našich příběhů tak vložili svou krajinu, architekturu, faunu i floru. Mniši měli navíc tendenci z jejich pohledu zřejmě nudná pozadí krášlit ornamentálními tapetami, nad jejichž vyšíváním zlatou nití jsem se řádně zapotila.“*

Nesnadná byla občas také správná interpretace obrazů potřebná k náležitému převodu do textilního materiálu. *„Na jedné scenerii byli třeba klečící lidé, kteří vypadali, jako by rozvínovali koberec. Až později jsem pochopila, že to jsou Chodové, kteří osekávají kmen k ochraně šumavské hranice,“* líčí Věra Mičková. Při tvorbě tapisérií vycházela autorka ze scanů poskytnutých Národní knihovnou, znázorněné výjevy konzultovala rovněž s PhDr. Zdeňkem Uhlířem z oddělení rukopisů a starých tisků.

Samotný pařížský rukopis je zlomkem o dvanácti listech obsahujícím zhruba desetinu celého textu. O jeho zhotovení v Itálii svědčí typ písma (tzv. rotunda) i iluminace hlásící se do některé dílny v Bologni, Padově či Benátkách. Zloměk zachycuje příběhy Bořivoje, Svatopluka, Drahomíry, sv. Ludmily, sv. Václava, Radislava, sv. Pěti bratří, Oldřicha a Boženy, objevení Přimdy Oldřichem a Břetislavova tažení do Polska. Význam rukopisu tkví především v tom, že o existujícím latinském překladu Kroniky tak řečeného Dalimila nepanovalo do roku 2005 žádné povědomí. Jednalo se tedy o největší objev od dob Františka Palackého. *„Bylo tudíž logickým krokem, že jsme nadcházející výročí pořízení jedné z nejvýznamnějších památek ve sbírkách Národní knihovny chtěli připomenout, a proto jsme oslovili Věru Mičkovou, aby gobelíny zhotovené na jejím základě prezentovala tam, kde se nachází i její originál,“* vysvětluje Mgr. Zuzana Hochmalová, vedoucí oddělení výstav Národní knihovny ČR.

Irena Maňáková
Národní knihovna

Pařížský zlomek Dalimilovy kroniky